

21. Проблемні аспекти обліку, аналізу та аудиту доходів майбутніх періодів

Інна Висловух, Надія Беренда

Національний університет харчових технологій

Вступ. В сучасних умовах господарювання існує потреба підвищення ефективності управління доходами, які в майбутніх звітних періодах формуватимуть фінансові результати діяльності підприємств. Тому, для здійснення управління на високому рівні постає питання методичного, організаційного й інформаційного забезпечення системи бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту.

Матеріали і методи. На практиці та в теорії така категорія, як "доходи майбутніх періодів" часто викликає неоднозначне ставлення. Законодавчі норми є досить загальними, не охоплюють особливостей і специфіку діяльності окремих суб'єктів господарювання та не враховують всіх можливих варіантів щодо відображення в обліку операцій пов'язаних з доходами майбутніх періодів.

Результати. Виникло багато спірних і не вирішених аспектів сучасного обліку, аналізу та аудиту доходів майбутніх періодів зводяться до наступного.

Одне з них, це не визначені терміни та методи розподілу (списання) доходів майбутніх періодів на доходи звітних періодів. За результатами проведеного дослідження встановлено, що підприємства або самостійно встановлюють терміни та способи списання доходів майбутніх періодів або їх взагалі не визначають в обліковій політиці. При цьому, при розподілі доходів майбутніх періодів використовуються методи рівномірного списання. З метою правильного розподілу доходів майбутніх періодів необхідно формувати окремий документ, в якому вказувати обґрунтовані терміни та методи їх списання[1].

Також досить дискусійним є питання щодо складу доходів майбутніх періодів. Враховуючи той факт, що чітких роз'яснень на законодавчому рівні немає, підприємства можуть самостійно вирішувати, які доходи включати до складу доходів майбутніх періодів.

Враховуючи це, на критичну оцінку заслуговує практика ведення обліку доходів майбутніх періодів, зокрема: відсутність досконалого документального оформлення операцій або використання документів, що не в достатній мірі відповідають вимогам, які висуваються до економічної інформації, а також єдиної системи облікових регістрів. Це, у свою чергу, сприяє не правильному визначенню фінансового результату звітного періоду та прийняттю неефективних управлінських рішень[2].

Доходи майбутніх періодів відображаються в балансі окремими розділами в складі однієї статті, тобто чинна нормативна база не передбачає розмежування таких доходів за ознакою часу їх списання на довгострокові та поточні, що, на мою думку, є не коректним. Адже, це негативно впливає на порядок їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку і, таким чином, створює передумови для викривлення інформації про майновий стан і структуру зобов'язань у фінансовій звітності підприємства.

Висновки. Отже, на підставі проведеної критичної оцінки виявлено, що на даному етапі розвитку економічних відносин облік, аналіз та аудит доходів майбутніх періодів не враховують вимоги, котрі висуваються системою управління до них. Недосконалість організації та методики обліку, аналізу і аудиту цих об'єктів спричиняє втрату частини інформації, змісту та призначення, викривлення суті, зниження достовірності, унеможливлення дослідження й управління. Тому, передумовою для покращення стану обліку, аналізу та аудиту доходів майбутніх періодів є науково обгрунтовані рішення цих проблем.

Література

1. Marcus L. Caylor. Strategic revenue recognition to achieve earnings benchmarks . Journal of Accounting and Public Policy, Volume 29, Issue 1, January–February 2010, Pages 82-95

2. Мелікова О.С. Шляхи вдосконалення фінансової звітності для потреб аналізу фінансового стану підприємства / О.С. Мелікова, Н.М. Гончарова : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/12_KPSN_2010/Economics/63705.doc.htm.